

Antropologia social

Codi: 101136
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500262 Sociologia	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Paula Escribano Castaño
Correu electrònic: Paula.Escribano@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: No
Grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

No n'hi ha.

Objectius

L'objectiu de l'assignatura és oferir una primera aproximació a l'Antropologia Social i Cultural. Es tracta d'una panoràmica general de la disciplina, incloent-hi els seus objectes -anàlisi de la diversitat i de la humanitat compartida-, la metodologia i les tècniques d'investigació, -el treball de camp etnogràfic -, les seves principals àrees d'estudi i les seves aplicacions al món contemporani. A més dels continguts teòrics i conceptuals de la disciplina en les àrees clàssiques (subsistència-intercanvi, parentiu, política, sistemes simbòlics), s'espera que l'estudiant es familiaritzi amb l'enfocament comparatiu dels sistemes socials i culturals, i el valor del treball etnogràfic en l'estudi de la diferència i de la construcció de desigualtats socials. Aquests coneixements li permetran emetre judicis sobre estudis de cas i analitzar fenòmens contemporanis vinculats a les relacions interculturals i a la variabilitat humana.

Competències

- Aplicar els conceptes i els enfocaments de la teoria sociològica, especialment les explicacions de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics, a la posada en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.
- Demostrar que es comprenen els enfocaments de la teoria sociològica, així com els diversos vessants, interpretacions i el context històric.
- Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Definir els conceptes sociològics que interpreten els fenòmens culturals.
2. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
3. Distingir els fenòmens culturals subjacents a unes polítiques o a uns conflictes determinats.
4. Explicar les interpretacions socials de la cultura d'acord amb aquests enfocaments.

5. Relacionar els debats entorn d'aquests enfocaments, referits a la cultura, amb el context històric en el qual han sorgit.
6. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

1. Introducció a l'antropologia

- 1.1. Conceptes bàsics
- 1.2. Breu història de l'antropologia
- 1.3. Objecte, mètodes i tècniques

2. Formes de subsistència i intercanvi

- 2.1. Estratègies de subsistència
- 2.2. Formes d'intercanvi

3. Sobre la natura del parentiu

- 3.1. Gènere i nocions de procreació
- 3.2. Què és el parentiu? Conceptes bàsics
- 3.3. Formes de filiació i aliança

4. Poder i identitat

- 4.1. Enfocaments del poder
- 4.2. Tipus d'organitzacions polítiques

5. Sistemes simbòlics i religiosos

- 5.1. Definicions bàsiques
- 5.2. Xamanisme i ritus de possessió
- 5.3. Ritual i ritus de pas
- 5.4. Sincretisme i moviments religiosos

6. Anàlisi antropològica i societats contemporànies.

- 6.1. L'Antropologia del món contemporani.
- 6.2. Alguns desenvolupaments recents de l'Antropologia.

Metodologia

Activitats Dirigides

Classes magistrals amb materials de suport i discussió

Presentació de conceptes claus, debats teòrics i casos pràctics per tal d'analitzar els camps clàssics de l'antropologia, i copsar la mirada antropològica basada en l'etnografia, la perspectiva crítica i la comparació. Les sessions aniran acompanyades de suport visual, amb presentacions esquemàtiques i objectes iconogràfics per a la reflexió.

Visionat i discussió d'audiovisuals

Veurem a classe documents audiovisuals etnogràfics o de ficció que ens permetran observar i discutir alguns dels àmbits temàtics del curs.

Seminaris de lectures i pràctiques

Tres sessions de debat i discussió, en torn de tres temes proposats, que permetran aplicar una lectura bàsica de referència del dossier a un problema etnogràfic específic.

Activitats supervisades

Tutories, revisió de treballs

Tutories obertes als dubtes exposats pels alumnes; i tutories específiques dedicades a la preparació del treball de curs.

Autònomes

Lectura individual de textos, comprensió, resum, valoració, redacció de comentaris, comprensió dels continguts presentats a classe, preparació dels treballs i recerca pertinent, treball cooperatiu en grup, seguint les instruccions ofertes.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	30	1,2	1
Seminaris de lectures i casos	18,5	0,74	
Visionat i discussió d'audiovisuals	16,5	0,66	
Tipus: Supervisades			
Tutories i supervisió de treballs	10	0,4	
Tipus: Autònomes			
Preparació lectures i treballs	75	3	1

Avaluació

1. Discussió i ressenya de bibliografia (30% de la nota)

Prova individual escrita, a l'aula, amb preguntes generals de comprensió sobre les lectures obligatòries del curs. Al Campus Virtual es penjaran les indicacions per fer la prova

2. Discussió i ressenya de material relacionat amb casos pràctics (20% de la nota)

Treball sobre algun dels materials audiovisuals proposat a classe. Al Campus Virtual es penjaran les indicacions per fer la prova.

3. Prova individual escrita (50% de la nota)

Prova individual escrita sobre els temes de l'assignatura.

Condicions de l'avaluació

La qualificació de "no avaluable" no serà possible si l'alumne presenta algun dels treballs del curs.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Discussió i ressenya de bibliografia	30%	0	0	1, 4
Discussió i ressenya de material relacionat amb casos pràctics	20%	0	0	4
Prova escrita (individual)	50	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA GENERAL

[Durant el curs es presentaran bibliografies temàtiques més específiques]

BALANDIER, G. (1971). Teoría de la descolonización. Las dinámicas sociales, Buenos Aires: Editorial Tiempo Contemporáneo.

FRIEDMAN, J. (2001) [1994]. Identidad cultural y proceso global, Buenos Aires: Amorrortu.

GLEDHILL, John. (2000) [1999]. El poder y sus disfraces. Perspectivas antropológicas de la política, Barcelona: Edicions Bellaterra.

GODELIER, M. (ed.). (1976). Antropología y economía, Barcelona: Anagrama.

(1981) [1980]. Instituciones económicas, Barcelona: Anagrama.

GONZÁLEZ ECHEVARRÍA, Aurora. (1994). Teorías del parentesco. Nuevas aproximaciones, Madrid: Eudema.

GONZÁLEZ, Aurora; SAN ROMÁN, Teresa; GRAU, Jorge. 2003. Las relaciones de parentesco, Bellaterra: Publicacions d'Antropologia Cultural-UAB.

HÉRITIER, Françoise. (2002) [1996]. Masculino/femenino. El pensamiento de la diferencia, Madrid: Ariel.

KAPLAN, D.; MANNERS, R.A. (1979) [1972]. Introducción crítica a la antropología cultural, México: Nueva Imagen.

LEWELLEN, Ted. C. (1994) [1983]. Antropología política, Barcelona: Edicions Bellaterra.

LLOBERA, J.R. (ed.). (1979). Antropología económica. Estudios etnográficos, Barcelona: Anagrama.

MOLINA, José Luis; VALENZUELA, Hugo. 2007. Invitación a la antropología económica, Barcelona: Edicions Bellaterra.

MORRIS, Brian. (1995) [1987]. Introducción al estudio antropológico de la religión, Barcelona: Paidós.

ROSSI, I.; O'HIGGINS, E. 1981. Teorías de la cultura y métodos antropológicos, Barcelona: Anagrama.

SAN ROMÁN, Teresa. San Román, T. (1996). Los muros de la separación. Ensayo sobre alterofobia y filantropía, Madrid: Tecnos.

SEGALEN, M. 1992 [1981]. Antropología histórica de la familia. Madrid, Taurus.

(2005) [1998]. El ritual en las sociedades contemporáneas, Madrid: Alianza.

MANUALS DE REFERÈNCIA

AADD (1993) Diccionari d'Antropologia. Barcelona: TERMCAT.

AUGÉ M., COLLEYN J.-P. (2005) Qué es la antropología. Barcelona: Paidós.

BESTARD, J. CONTRERAS, J. (1987). Bárbaros, paganos, salvajes y primitivos. Una introducción a la Antropología. Barcelona:Barcanova.

BOHANNAN, Paul. (1996) Para raros, nosotros: introducción a la antropología cultural, Madrid: Ediciones Akal.

BOHANNAN, P. y GLAZER, M. (eds.) (1992) Antropología: lecturas. Madrid: McGraw-Hill.

BOIVIN, M. , A. ROSATO Y V. ARRIBAS (1998) Constructores de Otredad. Una introducción a la Antropología Social y Cultural, Buenos Aires: Eudeba.

BONTE, Pierre, IZARD, M. (1996) [1991]. Diccionario de Etnología y Antropología, Madrid: Akal.

EMBER, C. (2003) Introducción a la Antropología. Madrid: McGraw-Hill.

EMBER, C. R. y EMBER, M. (2004) Antropología cultural. Madrid: Prentice Hall.

HARRIS, Marvin (2004). Introducción a la Antropología General. Madrid: Alianza Editorial.

HARRIS, M. (1999) El desarrollo de la teoría antropológica: historia de las teorías de la cultura. Madrid: Siglo XXI.

HENDRY, Joy. (1999) An Introduction to Social Anthropology. Other People's Worlds. London: Macmillan Press.

KOTTAK, Conrad Phillip. (2003) [2002]. Introducción a la antropología cultural. Espejo para la humanidad. Madrid: McGraw-Hill.

LISÓN C. (ed.) (2007) Introducción a la Antropología Social y Cultural. Teoría, método y práctica. Madrid, Akal.

LLOBERA, J.R. (1999) Manual d'antropologia social : estructura i evolució de les societats humanes. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya, Pòrtic.